

Ekonomický model vhodný pre Slovensko v krátkodobom a v strednodobom horizonte.

Ekonomika a hospodárstvo Slovenska je v situácii keď sa borí s rastom inflácie, cien a rizikom poklesu hospodárskeho rastu a znižovaním životnej úrovne obyvateľstva. Tento stav – alebo trend sa zrejme bude ešte zhoršovať v súvislosti s vojnou na Ukrajine.

Z tohto dôvodu by vláda Slovenskej republiky mala veľmi rýchlo vypracovať nový model ekonomiky pre krátkodobý s strednodobý horizont.

Predpokladajme a dúfajme, že sa vojna na Ukrajine čoskoro skončí, a veľká časť sveta bude ochotná podieľať sa na obnove Ukrajiny, čo môže byť príležitosť aj pre Slovensko.

Aký ekonomický model by malo mať Slovensko? Aj táto téma bola predmetom diskusie podnikových finančníkov a ekonómov vo štvrtok 17. marca na diskusnom fóre „Výhľad ekonomiky Slovenska a Digitálne euro“, ktoré zorganizovala Slovenská asociácia finančníkov. Obidve tieto témy uviedol viceguvernér NBS, Ľudovít Ódor. Na diskusii odzneli aj tieto názory:

Znižovanie DPH alebo spotrebných daní krátkodobo a strednodobo nie je riešenie. Neprinieslo by žiadateľný efekt a aj v súvislosti s tým že Slovensko je v euromenovom systéme, by takéto opatrenia nemohli byť podporené menovou politikou Slovenska.

Vhodnejšie by bolo absorbovať vplyv rastu cien a inflácie na obyvateľstvo nasledovne:

1.- U ekonomiky činného obyvateľstva zvýšiť príjmy tým že sa výrazne zníži daň z príjmov fyzických osôb vrátane zdaňovania živnostníkov, a to čo najskôr, teda od 01.01.2023. Tým by veľká časť obyvateľstva mohla absorbovať rast cien a infláciu.

2.- Podporou investovania posmeliť voľný kapitál na investovanie a tým vytvoriť priestor na rast ekonomickej aktivity. Treba znížiť daň z príjmov právnických osôb, a to možno významne. Treba znížiť zdaňovanie kapitálu a zrušiť daň z dividend. Všetky možné stimuly využiť pre rast pracovných miest a zamestnanosti.

3.- Absorbovanie rastu inflácie a cien u obyvateľstva ktoré nepracuje alebo nemôže pracovať, ako sú dôchodcovia, matky s deťmi, chorý ľudia a inak odkázaní ľudia, by mali od štátu dostať presnú a cielenú podporu cez sociálny systém čo je určite lepšie ako plošné znižovanie DPH alebo spotrebných daní.

Takto by bolo úplne zrejmé, čo to bude znamenať pre štátny rozpočet a dopad s ktorým má ekonomika krajiny kalkulovať. Určite by bol ten dopad nižší ako pri prijímaní ad hoc opatrení. Dôležité je však aj to že by mohol takto vzniknúť aj rozvojový model pre krajinu.

Takáto úvaha môže byť základom pre vhodný krátkodobý a strednodobý model hospodárskej politiky Slovenska ktorý je treba aktuálne urgentne, pre Slovensko pripraviť, vzhľadom na výrazne zmenené podmienky. Slovensko disponuje dostatkomb odborných kapacít a inštitúcií ktoré by takýto model mohli pripraviť a vláda SR by to mala iniciovať a predložiť verejnosti na Slovensku.